

ПРОГРАМА

УКРАЇНСЬКОЇ
РЕВОЛЮЦІЙНО-ДЕМОКРАТИЧНОЇ
ПАРТІЇ (УРДП)

ПРОГРАМА

**Української
Революційно-Демократичної Партії
(УРДП)**

затверджена Шостим З'їздом УРДП
25-27 грудня 1970 року

diasporiana.org.ua

ВСТУП

Український народ, разом з іншими народами Сходу Європи, перебуває нині в стані національного та соціального поневолення й колоніального визиску в російсько - комуністичній тоталітарній системі ССРСР. Ця система, як соціально-політичний комплекс, являє собою сполуку російського великодержавно - шовіністичного імперіялізму та диктатури комуністичної партії, що насправді є лише формою самодержавної влади нової панівної класи. В своїй практиці, на тлі прогресивного руху творчих сил трудового людства до справедливого ладу в світі, ця система виявилася глибоко реакційним явищем та стала великим і загрозливим гальмом на шляху здійснення ідеї національного й соціального розкріпачення народів і людини взагалі.

В цій системі модерного рабства, під вивіскою

Склад і друк: Українська Друкарня ГАРТУР

HARTUR Printing Co.
923 N. Western Ave., Chicago, Ill. 60622
Phone: (312) 342-1447

„Союзу Радянських Соціалістичних Республік”, усі нації позбавлені елементарних умов національно-державного життя, а кожна людина зокрема позбавлена людських прав і свобод. Тому весь український трудовий народ, як і трудові маси всього ССРСР, є в непримиренно-ворожій позиції до цієї системи й активно прагне до революційного знесення існуючого в ній ладу „будованого комунізму”, з його антинародним і нелюдським режимом поневолення й визиску.

Змагання українського народу йде й ітиме далі спільно з усіма тими прогресивними антикомуністичними силами всіх поневолених народів ССРСР і цілого світу, що борються за великі принципи соціальної упорядкованості, національної й людської свободи та справжньої демократії. Тому боротьба українського народу за свою незалежну соборну державу є складовою частиною визвольної боротьби всіх поневолених Москвою народів Сходу Європи, а в ширшому розумінні — також складовою частиною всесвітньої боротьби колоніальних і поневолених народів та прогресивного руху трудящих до справедливого соціального ладу.

Тільки такий український визвольний рух може

забезпечити повний успіх у досягненні великої мети українського народу — самостійної народоправної України, який для здійснення цієї мети зуміє змобілізувати не тільки всі сили українського народу, але й прихильність та реальну підтримку всього передового людства, що прагне до справедливості в соціальних і національних взаєминах між людьми та народами.

Борючись за свободу українського народу, як нації, Українська Революційно - Демократична Партія (УРДП) вважає, що треба розбудовувати широко розгорнену та глибоко закорінену в народніх масах, революційну за своїм характером та демократичну за своєю метою, політичну організацію, свідому своїх завдань та здібну до керівної ролі в організованому переведенні всенародньої визвольної акції в інтересах усього українського трудового народу.

Творячи таку революційну політичну організацію, УРДП відкидає всяке теоретичне доктринерство й виключність будь-якого філософського вчення, а зокрема — виключає комунізм, фашизм і всякий тоталітаризм. Натомість, обстоюючи ідеали демократії та українські національні цінності, УРДП кладе їх в основу своєї революційно-демократичної ідеології, що визначає головний напрям і головні цілі українського революційно-

демократичного руху. Як організована форма цього руху, УРДП об'єднує в своїх межах усіх тих, що готові та здібні присвятитися революційній політичній діяльності, визнаючи за свої — ідеологічні підстави, програмові засади та політичні настанови, викладені в Програмі УРДП.

Частина перша

ІДЕОЛОГІЧНІ ПІДСТАВИ

Розділ I

ЗАГАЛЬНІ ОКРЕСЛЕННЯ

1. Відкидаючи всяке теоретичне доктринерство та виключність будь-якого філософського вчення, УРДП цим окреслює себе як передусім **політичну партію демократичного типу**. Як така, УРДП не має на меті бути носієм якоїсь „єдиної істини” в поглядах на світоглядні проблеми людства взагалі чи людей у межах народу, як нації. Зокрема ж у розумінні УРДП — **прихильники різних філософських світоглядних концепцій можуть і мусять належати до одного спільного фронту боротьби за загальні, політичні й економічні, інтереси й цілі всього народу, як нації, та згідні з цим ідеали всього людства.**

2. Як вільна від світоглядної виключності й обмеженості демократична партія, УРДП разом з цим обстоює творчі шукання в царині світогляду, зокрема ж — у напрямі **синтези** всіх сучасних сві-

тоглядових шукань. У цьому розумінні УРДП є партія синтези всіх філософських напрямків і всіх позитивних надбань у царині духової творчости. Це також відповідає сучасній провідній тенденції розвитку філософської думки в світі, що йде саме по лінії синтези. Це ж означає: **засвоєння позитивів усіх напрямків і систем, що витримали життєвий іспит на історичному досвіді, та відкинення негативів, що їх історичний досвід заперече.**

3. Стоячи на таких засадах у питаннях світогляду, УРДП при цьому стверджує, як основу основ у своєму прямованні до світоглядової синтези, **гуманістичні засади загальнолюдської моралі й етики, що лежать і в основі традиційно-християнського світогляду українського народу.** Зокрема ж УРДП стверджує та вважає за свої ті **свободолюбні ідеали, що впливають із цих засад; а найперше — той ідеал вільної людини в вільному суспільстві, що становить собою головну суть політичної філософії демократії.**

Розділ II

ДЖЕРЕЛА Й ОСНОВИ ПОЛІТИЧНОГО СВІТОГЛЯДУ

4. Політична філософія демократії, що її загальні принципи задекларовані в постулатах демократичних рухів, революцій і конституцій західного світу, починаючи від американської Декларації Незалежності та французької Декларації Прав

Людини і Громадянина, — це те першоджерело політичного світогляду, що з нього черпає підставові ідеї й український революційно-демократичний рух. Зокрема з цього ж джерела випливають і дві головні, нерозривно зв'язані з демократією, підставові ідеї українського революційно-демократичного руху, а саме: **ідея нації, як суверенного народу в своїй власній державі, і соціальна ідея, як ідея соціальної справедливості й упорядкування людських взаємин у межах організованого в державі суспільства на засадах узгодження свободи людини й свободи народу-нації.** Тому в українському революційно-демократичному русі ці ідеї, в їхньому конкретному втіленні на ґрунті української історичної та сучасної дійсності, поєднані в одній ідейно-політичній цілості.

5. Безпосереднім джерелом ідейно-політичного змісту сучасного українського революційно-демократичного руху є **національна й соціальна ідеї української революції та революційної української демократії в конкретному втіленні української демократичної державности 1917-21 рр.** Ці ідеї, задекларовані зокрема в Універсалах про створення, самостійність і соборність Української Народньої Республіки, — це вихідні ідеї цілого того революційно-демократичного процесу, що в різних формах триває й досі, як процес і ще не завершеної та потенційно перспективної **української демократичної революції.** Саме ідейні тенденції дальшого розвитку цього революційно-демократичного процесу в умовах та в боротьбі проти сучасної підсовєтської дійсності в Украї-

ні, що пошевелена в загальному комплексі ССРСР, — це те головне, що знаходить свій вислів в ідеології сучасного українського революційно-демократичного руху.

Розділ III

УКРАЇНЬКА РЕВОЛЮЦІЙНО-ДЕМОКРАТИЧНА ІДЕОЛОГІЯ

6. Як організована форма сучасного українського революційно-демократичного руху, УРДП є виразником і носієм ідей, сукупність яких і становить собою зміст української революційно-демократичної ідеології. Головна суть цієї ідеології визначена самою її назвою, від якої походить і назва УРДП. Тобто — вона українська, революційна і демократична.

7. Як українська, ця ідеологія має своєю вихідною точкою передусім ідею забезпечення українських національних інтересів і цілей. У сучасному становищі українського народу це нерозривно зв'язане з його соціально-політичними інтересами й прагненнями та конкретно втілюється в змаганні української людини за своє всебічне визволення. Саме СВОБОДА Й ДОБРОБУТ УКРАЇНЬСЬКОЇ ЛЮДИНИ, що їх реальне забезпечення нині практично можливе лише через національно-

державну незалежність України, — це те, в чому полягає конкретно сучасна українська національна ідея в розумінні української революційно-демократичної ідеології. Тому її першим універсальним постулатом є **ВІЛЬНА ТА ВПОВНІ НЕЗАЛЕЖНА УКРАЇНЬСКА ДЕМОКРАТИЧНА ДЕРЖАВА В ІНТЕРЕСАХ УКРАЇНЬСЬКОЇ ЛЮДИНИ.**

8. Як революційна, ця ідеологія включає в себе також ідею завершення революційного процесу, започаткованого українською революцією 1917-21 рр. Бо за своїм ідейним змістом — це процес української демократичної революції, що в різних формах триває й розвивається в умовах та в боротьбі проти сучасної підсоветської дійсності України в загальному комплексі ССРСР. Розглядаючи революцію як тривалий і складний історичний процес, українська революційно-демократична ідеологія враховує різні конкретні форми його вияву, відповідно до різних обставин і факторів сприяння чи перешкод на його шляху. Але за всіх умов це означає однаково революційний за своєю суттю шлях боротьби, мета якого одна: **радикальна й універсальна ЗМІНА, ЧЕРЕЗ ДОКОРИННУ РЕВОЛЮЦІЙНУ ПЕРЕБУДОВУ, СУЧАСНОГО СТАНОВИЩА УКРАЇНИ ТА В УКРАЇНІ, ЯК ТАКОЖ, В ІНТЕРЕСАХ УКРАЇНИ — І В ЗАГАЛЬНОМУ КОМПЛЕКСІ ССРСР.**

9. Як демократична, ця ідеологія має в своєму центрі саме ідею справжньої демократії в найглибшому та універсальному розумінні. Це розуміння демократії, як саме революційної ідеї, що в сучасних умовах України, поневоленої в загальному комплексі ССРСР, охоплює собою не лише

державно-устроєвий, але й соціально-економічний зміст революційної перебудови та зміни існуючого становища в усіх сферах життя. Оскільки це означає синтезу революції й демократії, як засобу й мети сучасної боротьби українського народу, її суть умовно узагальнена в понятті — **УКРАЇНСЬКА РЕВОЛЮЦІЙНА ДЕМОКРАТІЯ**, що є також узагальненням і цілої української революційно-демократичної ідеології. Це узагальнення виникло в процесі революції 1917-21 рр., як узагальнене окреслення революційних народніх мас та ними творених революційних органів безпосередньо-народньої демократичної влади. Як таке, це ж узагальнення й нині, вже як окреслення синтезу засобу й мети в завершенні сучасного революційно-демократичного процесу, означає: **ЗДІЙСНЕННЯ САМИМ УКРАЇНСЬКИМ НАРОДОМ СВОЄЇ ПОВНОЇ ТА БЕЗПОСЕРЕДНЬОЇ ВЛАДИ В УКРАЇНІ НА ЗАСАДАХ СПРАВЖНЬОЇ Й ПОСЛІДОВНОЇ ДЕМОКРАТІЇ, ЯК ПРАВДИВОЇ ВЛАДИ НАРОДУ, ЧЕРЕЗ НАРОД І ДЛЯ НАРОДУ.**

10. Основним і визначальним для розуміння сучасної української революційної демократії є особливість її соціально-політичного ґрунту в масах сучасного українського народу в умовах тоталітарної системи поневолення народів і людини в СРСР. Ця особливість полягає в тому, що за своїми головними інтересами, в протиставленні самодержавній владі нової панівної кляси комуністично-партійної політбюрократії, український народ нині являє собою, в соціально-клясовому розумінні, єдину суспільну категорію в складі трьох трудових станів: робітництва, селянства та

їхньої фахово-творчої інтелігенції. Як **триєдина соціально-політична сила**, що в ідеологічній концепції української революційної демократії об'єднана загальним поняттям — **УКРАЇНСЬКИЙ ТРУДОВИЙ НАРОД**, — це також єдине втілення та носій інтересів цілоти всього сучасного українського народу, як нації. Тому **сучасна українська революційна демократія — це ДЕМОКРАТІЯ УКРАЇНСЬКОГО ТРУДОВОГО НАРОДУ**, чи інакше — **УКРАЇНСЬКА ТРУДОВА ДЕМОКРАТІЯ.**

Відповідно до цього й УРДП, як організована форма сучасного українського революційно-демократичного руху—це організація ідейно-політичного активу українського трудового народу, тобто **партія українського трудового народу**. Саме програмові цілі сучасної революційно-демократичної боротьби українського трудового народу за свою **ТРУДОВУ ДЕМОКРАТІЮ** й становлять собою програмові засади УРДП.

- 3) **СВОБОДА ВІД ЕКСПЛУАТАЦІЇ** людини людиною та людини державою чи певною суспільною групою. Зокрема ж це означає виключення будь-яких клясових, расових, національних, політичних, економічних чи інших привілеїв або обмежень.
- 4) **СВОБОДА ТРУДОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ТРУДОВОЇ ІНІЦІАТИВИ** людини в усіх ділянках життя, а зокрема в економічному житті. Також — відповідне взаємоузгодження цієї свободи з загальними інтересами суспільства, як сукупності інтересів усіх його складових одиниць.
- 5) **СВОБОДА ТВОРЧОЇ ДУМКИ ТА СВОБОДА ТВОРЧОСТІ** людини в усіх сферах її діяльності, а зокрема — в сфері культури та мистецтва.
- 6) **СВОБОДА СЛОВА ТА СВОБОДА ПРЕСИ Й ІНФОРМАЦІЇ** в усіх формах. Зокрема ж — свобода друку, радіомовлення, телебачення тощо — без державної цензури, але в межах морально-етичних норм та демократичної законності.
- 7) **СВОБОДА СУМЛІННЯ Й ПЕРЕКОНАНЬ, РЕЛІГІЙНИХ ВІРУВАНЬ І ОБРЯДІВ**. Також — **СВОБОДА НАВЧАННЯ**, відповідно до переконань і вірувань — незалежно та поруч державної системи освіти.
- 8) **СВОБОДА ЗБОРІВ І ОРГАНІЗАЦІЇ** партійно-політичного, громадського, професійного, релігійного, наукового, культурно-громадського та будь-якого іншого, але мирного та конституційно-законного характеру.

- 9) **СВОБОДА ВИБОРІВ І СВОБОДА ВИБОРУ** в політичному житті. Це значить — забезпечення вільного існування й змагання між собою різних ідейно-політичних середовищ партійного та безпартійного характеру — в межах організованого демократичного процесу.
- 10) **СВОБОДА ЖИТИ Й ПРАЦЮВАТИ БЕЗ ОБМЕЖЕНЬ ЩОДО МІСЦЯ ЗАМЕШКАННЯ ЧИ ЗАТРУДНЕННЯ**. Зокрема ж — знесення всяких паспортних обмежень щодо пересування, в тому й щодо виїзду за кордон.

Розділ III

ПРАВА ЛЮДИНИ Й ГРОМАДЯНИНА В УКРАЇНСЬКІЙ ДЕМОКРАТИЧНІЙ ДЕРЖАВІ

5. Всі громадяни української держави, незалежно від національного походження, віровизнання чи політичних переконань, мають бути рівні перед законом. **РІВНІСТЬ ПРАВ ЛЮДИНИ Й ГРОМАДЯНИНА ТА РІВНЕ КОРИСТУВАННЯ ЦИМИ ПРАВАМИ** мають бути не лише зазначені, але й реально забезпечені конституцією та всім законодавством української демократичної держави, за яку бореться УРДП. Ці права, що їх конкретне забезпечення в українській державі належить до перших засадничих цілей УРДП, є передусім такі:
- 1) **ПРАВО НА ВИБІР І ЗМІНУ ВЛАДИ** в державі та конкретних її устроєвих форм. Повне

забезпечення цього права в межах демократичного процесу, передбаченого та гарантованого конституцією. Це включає й зміну самої конституції в цих самих межах.

- 2) ПРАВО НА БЕЗПОСЕРЕДНЮ УЧАСТЬ У ВЛАДІ та в керуванні державою й суспільно-політичним життям у ній на всіх ступнях влади знизу вгору. Це значить передусім — НЕОБМЕЖЕНЕ ПРАВО ВИБИРАТИ Й БУТИ ВИБРАНИМ на основі загальної та вільної й рівної участі в виборах таємним голосуванням та право висунання знизу, з ініціативи самих виборців, кандидатів із різних партійних і безпартійних середовищ. Також — забезпечення прямої контролі діяльності вибраних органів влади через ПРАВО ВІДКЛИКАННЯ ДЕПУТАТІВ ТА УРЯДОВЦІВ ЗА ОРГАНІЗОВАНОЮ ІНІЦІАТИВОЮ ЗНИЗУ. А також — ПРАВО ОРГАНІЗОВАНОЇ ІНІЦІАТИВИ ЗНИЗУ ЩОДО ЗМІНИ ЗАКОНІВ ШЛЯХОМ ВСЕНАРОДНЬОГО ПЛЕБІСЦИТУ.
- 3) ПРАВО НА ОПОЗИЦІЮ Й КРИТИКУ ЩОДО УРЯДУ ПРИ ВЛАДІ — в конституційно забезпечених організованих формах. Зокрема — здійснення цього права ШЛЯХОМ ПЕТИЦІЙ, МИРНИХ ДЕМОНСТРАЦІЙ ТА ВІДКРИТОЇ УСНОЇ Й ПИСАНОЇ АГІТАЦІЙ Й ПРОПАГАНДИ чесними методами.
- 4) ПРАВО НА ПРАЦЮ Й ПРОДУКТ ПРАЦІ ЧИ ВІДПОВІДНИЙ ДО ПРАЦІ ЗАРОБІТОК. Зокрема — забезпечення державою такого мінімуму заробітної платні, що в стані запевнити

ГІДНИЙ РІВЕНЬ ЖИТТЯ працівника з родиною.

- 5) ПРАВО НА ТРУДОВУ ПРИВАТНУ ВЛАСНІСТЬ ТА НА СПІВВЛАСНІСТЬ У ДЕРЖАВНИЙ, ГРОМАДСЬКИЙ ТА ІНШИХ ФОРМАХ СПІЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ на засоби виробництва та прибутки з праці.
- 6) ПРАВО НА СОЦІАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЕРЖАВОЮ в разі незатрудненості, не працездатності, на старість, на час хвороби чи в інших обставинах втрати засобів до життя.
- 7) ПРАВО НА ОСВІТУ Й ФАХ ТА ЙХ ВІЛЬНИЙ ВИБІР І ВІЛЬНЕ ЗАСТОСУВАННЯ. Зокрема — забезпечення державою безкоштовного навчання в визначених законом межах. А також — забезпечення державного й приватного трудоулаштування без обмежень.
- 8) ПРАВО НА ВІЛЬНЕ СПІЛКУВАННЯ ТА ВІЛЬНЕ ЗМАГАННЯ СПІЛОК ГРОМАДЯН в обороні своїх станових, професійних та інших групових інтересів. Зокрема ж — ПРАВО НА СТРАЙК, у протиставленні не лише до приватних, але й до державних підприємств, як також — до політичних, економічних чи інших установ і чинників у державі.
- 9) ПРАВО НА НЕДОТОРКАНІСТЬ ОСОБИ, Й ПРИВАТНОГО ЖИТТЯ, МЕШКАННЯ ТА ЛИСТУВАННЯ з боку будь-яких державних чи інших чинників. Також — ПРАВО НА ВІДКРИТІЙ І БЕЗСТОРОННІЙ ТА СПРАВЕДЛИВИЙ, НЕЗАЛЕЖНИЙ ВІД ВЛАДИ СУД І ЗАБЕЗПЕЧЕНИЙ ЗАКОНОМ ЗАХИСТ ПРАВ І

ЛЮДСЬКОЇ ГІДНОСТІ кожного громадянина.
10) ПРАВО НА ВИБІР І ЗРЕЧЕННЯ ГРОМАДЯНСТВА та проживання й працю закордоном без втрати громадянства.

Розділ IV

СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНИЙ ТА ЕКОНОМІЧНИЙ ЛАД В УКРАЇНСЬКІЙ ДЕМОКРАТИЧНІЙ ДЕРЖАВІ

6. Соціально - політичний та економічний лад в українській державі не може бути накинений народом будь-ким згори. Тому його конкретні форми мають бути вирішені й устійнені самим народом — шляхом загального всенароднього плебісциту. Відповідно до цього, також і той **НОВИЙ СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНИЙ ТА ЕКОНОМІЧНИЙ ЛАД В УКРАЇНІ НА ЗАСАДАХ ТРУДОВОЇ ДЕМОКРАТІЇ**, що є програмовою метою УРДП, в своїх конкретних формах має бути **СХВАЛЕНИЙ ЗАГАЛЬНИМ ВСЕНАРОДНІМ ПЛЕБІСЦИТОМ**. Цей плебісцит має бути організований з участю всіх політичних сил країни заходами тимчасового революційного уряду, створеного демократичним шляхом. Головні ж підставові засади побудови нового ладу, що їх в інтересах українського трудового народу висуває УРДП нині, як орієнтовний напрям революційно - демократичної боротьби за зміну існуючого тепер становища в Україні, в основному такі:

1) Вся господарча й політична система, запроваджена в Україні диктатурою комуністичної партії, як антинародня державно-капіталістична система, ліквідується. Нова господарська й політична система в своїй цілості має становити собою **ЗДІЙСНЕННЯ ВЛАДИ ТРУДОВОГО НАРОДУ**, як у політичній, так і в господарській діяльній життєвій народу в своїй державі. Це має бути **СПРАВДІ НАРОДНЯ, ПОСЛІДОВНО ДЕМОКРАТИЧНА, ТРУДОВА СИСТЕМА**.

2) Економічною основою цієї нової системи має бути **ТРУДОВА ВЛАСНІСТЬ НА ЗАСОБИ ВИРОБНИЦТВА**, здійснювана в **ТРЬОХ ФОРМАХ** цієї власності: а) як **ЗАГАЛЬНОНАРОДНЯ** — національна власність у посіданні контрольованої народом держави; б) як **ГРОМАДСЬКА** — групова власність у посіданні місцевих самоуправних громад, професійно-виробничих об'єднань та кооперативних спілок, організованих добровільно з приватної ініціативи громадян; в) як **ПРИВАТНА** — індивідуальна власність у посіданні окремих осіб, родин, їхніх акційних товариств тощо. При цьому має бути вповні забезпечений **ВІЛЬНИЙ РОЗВИТОК У ВІЛЬНОМУ ЗМАГАННІ** між собою цих **ТРЬОХ ВИДІВ ВЛАСНОСТІ** — в інтересах українського трудового народу в його цілості, в особі його складових суспільних груп та в особі його головної складової одиниці — української трудової людини. В цьому й має полягати перша й основна за-

сада економічної політики в українській державі трудової демократії.

- 3) В українській державі трудової демократії всі головні господарчі засоби й ресурси загальнодержавного значення мають бути власністю всього народу, як нації. Цими засобами й ресурсами зокрема є: земля всієї української території, земельні надра, копальні, великі лісові масиви й водні простори енергетичні джерела, шляхи сполучення й основна система транспорту загальнодержавного значення, поштово-телеграфний зв'язок, важка й стратегічно важлива добувна та машинобудівна, а зокрема військова, промисловість, а також фінанси й основна банкова система. Окремі конкретні форми порядкування цією національною власністю народу має вирішати сам народ після встановлення й закріплення своєї влади в державі, але при тому — будь-яка форма нетрудового володіння виключається.
- 4) Промислові заклади та підприємства недержавного значення, зокрема ж середнього розміру промисловість місцевого значення (головно ж — у галузі виробництва товарів загального споживання) мають перейти у власність господарчо незалежних місцевих самоуправ, міських і сільських громадських об'єднань, кооперативних товариств та вільних професійно-виробничих спілок. Поруч із цим у цих видах і галузях промисловости всім громадянам української держави має бути надана також воля розвитку приватних акційних підприємств на засадах трудової співвласності

— в таких формах та в таких межах, які буде встановлено відповідними, демократично схваленими законами щодо цього — в загальнонародних інтересах.

- 5) Вся дрібна промисловість у галузі виробництва речей широкого вжитку, ремісничо-кустарне виробництво, підприємства та заклади побутової обслуги тощо — мають повністю належати до сфери приватної трудової ініціативи, групової та індивідуальної. Це й має стати головною підставою різних форм організації приватних підприємств у цій сфері на засадах трудової власности та співвласности.
- 6) Державно-капіталістична колгоспна та радгоспна система в сільському господарстві ліквідується революційним законодавством в організований спосіб. Уся земля в Україні, як засадничо загальнонародня власність, має бути негайно розподілена народньою владою шляхом відповідного законодавства на таких засадах: а) земля колгоспів разом з колгоспним майном має перейти в трудову власність селянства — з вільним вибором форм землекористування й господарювання; б) земля і майно радгоспів частинно мають бути передані в розпорядження селянських громад та сільсько-господарських кооперативів, а частинно — в резервний фонд держави, як основна база для організації спеціальних сільсько-господарських закладів в інтересах загального піднесення культурно-технічного рівня сільського господарства України.
- 7) Державно-капіталістичні підприємства в сі-

льському господарстві, типу ремонтно-тракторних станцій та інших підприємств системи так званої „сільгосптехніки”, разом з їхнім майном, мають перейти у власність незалежної від держави системи сільсько-господарської кооперації. Розвиткові такої кооперації у усіх формах має всіляко сприяти українська держава.

- 8) Продаж і купівля землі, як засадничо загальнонародної власності, має бути обмежена лише до тих окремих випадків, які будуть передбачені спеціальними законами щодо цього.
- 9) Советська система внутрішньої торгівлі в усіх її формах ліквідується. Основною формою внутрішньої торгівлі має стати незалежна від держави кооперація. Разом з цим має бути допущена також приватна торгівля — в таких межах і формах, які відповідають загальнонародним інтересам та трудовому принципі власності й прибутків.
- 10) Зовнішня торгівля належить до сфери загальнодержавних інтересів, а тому має підлягати контролі й регулюванню відповідних державних органів.

Розділ V

ОКРЕМІ ПИТАННЯ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ

7. Соціальне забезпечення старих, хворих і калік, а також охорона здоров'я всіх громадян в українській державі має бути справою відповідальності народньої влади та однією з головних турбот держави про народній добробут. Єдина загальнодержавна система обов'язкового страхування, а також — організована й контрольована державою система загальнодоступного, значною мірою безкоштовного, медичного обслуговування всього населення — це перші головні засади, на яких має бути побудована справа соціального забезпечення та охорони здоров'я в українській державі.

8. Забезпечення та розвиток освіти й культури в українській державі мають бути справою, в якій державі належить роля одного з вирішальних чинників. Організація й матеріальне утримання системи освіти й культурного життя в країні та постійне сприяння піднесенню їх на вищий рівень, відповідний загальним інтересам українського народу, як нації, — це головне завдання державної влади в ділянці освіти й культури. Головною засадою організації системи освіти в Україні має бути загальне, обов'язкове та безкоштовне навчання в межах середньої освіти та фахового вишколу для масового затрудження, а та-

кож — загальнодоступна вища й спеціальна освіта з матеріальною допомогою держави. При цьому має бути також забезпечена воля розвитку різних форм приватної освіти. Щодо справи організації культурного життя взагалі, то держава мусить мати на своїй відповідальності матеріальне утримування науково-культурних та мистецьких закладів загальнонаціонального значення. Але при цьому має бути послідовно дотримана засада незалежності від державної влади всякої творчої діяльності в ділянці розвитку форм і змісту культурного життя та зокрема — науки й мистецтва.

9. В ділянці церковно-релігійного життя головною засадою має бути визнання й пошанування державою церкви взагалі та сприяння вільному розвитку всіх українських церков зокрема. Та при цьому має бути дотримана також засада невтручання держави у внутрішні справи церковного життя та в сферу релігії, як такої, відповідно до засади свободи сумління, переконань, віровизнань, обрядів тощо.

10. Судівництво в українській державі має бути від низу до верху незалежне від державної влади. Всі органи судівництва мають бути обрані громадянством разом з представничими органами всіх ступенів самоуправління. Вони мають діяти тільки в межах загальних, демократично схвалених законів, і не підлягати ніяким органам виконаної влади. Ніяких надзвичайних судових установ і спеціальних судів органів державної безпеки не може бути в українській державі. Всі суди мають бути тільки відкриті, на загальних підста-

вах для всіх громадян держави. Також органи державної безпеки можуть діяти тільки в рамках загальних законів та під контролею громадянства в передбачених загальними законами формах.

11. В питанні національних меншостей в Україні головною засадою української державної політики має бути визнання й забезпечення права кожної національної групи вільно плекати свою національну культуру та рідну мову. Взагалі ж в усіх відношеннях громадяни неукраїнської національності, без винятку, мають користуватися цілком однаковими для всіх українських громадян правами й обов'язками. При цьому має бути виключений усякий расизм і шовінізм.

12. Виключаючи всякий імперіалізм і мілітаризм, але враховуючи реальний стан речей у сучасному світі, українська держава мусить спиратися на міцні та відповідні сучасним вимогам оборони власні збройні сили, як на основну гарантію волі й незалежності українського народу та його гідного місця серед інших народів. Тому в справі оборони української держави головною засадою має бути загальний військовий обов'язок та належна підготовка всіх громадян до оборони української держави.

ПОЛІТИЧНІ НАСТАНОВИ УКРАЇНСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЙНО-ДЕМОКРАТИЧНОЇ ПАРТІЇ

1. ВСТУПНІ СТВЕРДЖЕННЯ

1. Головний ідейно-політичний зміст і напрям, а також основні цілі організованого в УРДП українського революційно-демократичного руху, ствержені в Ідеологічних Підставах та Програмових Засадах УРДП, що являють собою вислів підставових істин, які обстоює партія. Та вони не вичерпують і не обмежують собою тих конкретних завдань, а зокрема — тих конкретних форм вияву в дії, які в кожній конкретній ситуації можуть бути різними в поточно-політичній діяльності партії. Тому конкретизація завдань і форм діяльності партії на кожному конкретному відтинку часу належить до сфери поточної реальної політики та залежить від реальних обставин і вимог української й загальної політичної дійсності в даний період.

Ці завдання й форми, відповідно до своїх ідеологічних підстав і програмових засад (не виключаючи й можливості перегляду їх у світлі конкретного реально-політичного досвіду) визначає для себе партія спеціальними рішеннями своїх з'їздів щодо цього. Як **політичні на-**

станови для діяльності на даному етапі, ці рішення підлягають переглядові кожним наступним з'їздом. І саме як такі, вони становлять собою складову, але змінну, **поточно-політичну** частину загальної програми партії.

2. СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНІ ПІДСТАВИ Й ПОТЕНЦІЙНІ СИЛИ РЕВОЛЮЦІЙНОГО КОНФЛІКТУ В УКРАЇНІ СЬОГОДНІ ТА КОНКРЕТНІ ФОРМИ ЙХ ВИЯВУ

2. На сучасному етапі визначальним фактом української політичної дійсності є те, що все суспільно-політичне життя українського народу відбувається в межах одного суспільно-політичного комплексу ССРСР, складовою частиною якого є так звана „Українська Радянська Соціалістична Республіка” (УРСР). Маючи формальні ознаки державності, УРСР нині є передусім державоподібною формою утримання в Україні чужої їй тоталітарної влади комуністичної партії в інтересах імперіалістичного централізму Москви, що формально прикривається вивіскою „Союзу Радянських Соціалістичних Республік”. Саме тому в цілому комплексі ССРСР взагалі та в приналежній до нього УРСР зокрема, як також у їхньому відношенні один до одного, протилежність **формального і фактичного** стану речей — це та головна особливість, яка визначає собою сучасну українську політичну дійсність.

3. Протилежність формального й фактичного стану речей — це взагалі універсальний факт усього, національного й соціального. життя українського народу та становища української людини в сучасній політичній дійсності УРСР. Саме в цьому полягає й підстава та джерело потенційно-революційного конфлікту, що розвивається в цій дійсності саме на ґрунті **суперечності** в ній **між формою й змістом** організації національних і соціальних відносин.

В основі цієї суперечності лежить суперечна **двоїстість самої природи УРСР** і загального комплексу ССРСР, як історичного продукту викривленого незавершеного революційного процесу, що триває в країнах колишньої російської імперії від часу революції 1917 р., спотворений і спекулятивно використаний російською комуністичною партією. Ця суперечність полягає передусім у суперечності між зовнішніми формами немовбито „радянської демократії”, „соціалізму” й „національної суверенності” в так званому „добровільному союзі” — з одного боку, та справжнім змістом тоталітарної диктатури, соціальної несправедливості й національного поневолення — з другого боку.

Відповідно до цього, потенційно-революційний конфлікт на ґрунті цієї суперечності розвивається нині в умовах УРСР та загального комплексу ССРСР у напрямі історично кінцевого завершення революційного процесу й досягнення єдності форми й змісту через здійснення його головної мети: справжньої демократії, справжньої соціальної справедливості та справ-

жньої національної суверенності — в умовах повної свободи від будь-якої форми імперіалізму й колоніалізму.

4. Розвиток потенційно-революційного конфлікту в напрямі завершення революційного процесу відбувається в межах УРСР та цілого комплексу ССРСР у різних формах змагання народу за справжню демократію, соціальну справедливість і національну суверенність. Русійними силами цього змагання нині є революційні, за своєю соціально-політичною суттю та за своєю метою, сили виключно трудових станів — робітництва, селянства й фахово-творчої інтелігенції, що являють собою нині триєдиний трудовий народ. Як суто внутрішні, самою ж сучасною дійсністю зроджені та в ній сформовані, ці революційні сили виростають переважно зсередини масових кадрів, вишколених і вихованих у формах наявної тепер підсоветської системи суспільного життя, включно з організаційними формами комуністичної партії та комсомолу. Тому й ті конкретні форми змагання, що їх носіями є нині політично-активні представники цих кадрів, є переважно виявом внутрішньої опозиції проти конкретних спотворень ідеалів революції в політичній практиці комуністичної партії. А метою цих форм змагання є передусім усунення наявної суперечності між формою й змістом, але в ім'я їх єдності все ще в ідейно-політичних категоріях наявної системи.

5. Конкретні форми сучасного змагання політично-активних сил українського трудового народу за свої національні й соціальні цілі в умо-

вах УРСР нині мають переважно характер мирного змагання формально - легальними засобами. Зокрема ж це змагання відбувається в межах формально немовби існуючих — „радянської демократії”, „соціалізму” та „ національної суверенності” в „добровільному союзі” — за перетворення їх у фактично існуючі та вповні відповідні змістові закладених у них революційних ідеалів.

3. ГОЛОВНІ ЦІЛІ ВНУТРІШНЬОГО ЗМАГАННЯ ЗА ЗМІНИ В УКРАЇНІ СЬОГОДНІ — ПОТОЧНА ПРОГРАМА — МІНІМУМ З ПОГЛЯДУ ОСТАТОЧНИХ ЦІЛЕЙ УРДП

6. Конкретно мета змагання внутрішніх політично-активних сил за зміни у підсоветській дійсності сучасної України, маючи різні форми й ступні свого вияву, в основному зводиться нині до таких програмових цілей, які навіть у **максимальних** за тих умов вимірах становлять собою з погляду остаточних цілей УРДП лише **програму-мінімум** для змагання саме в підсоветських умовах. Головні цілі цієї програми, як це можна вивести зі змісту найбільш яскравих програмових документів змагання внутрішніх політично-активних сил, що виступають з конкретними домаганнями змін існуючого становища в підсоветській дійсності України сьогодні, зводяться до таких цілей:

1) Демократичне перетворення нині централізованої структури „Союзу Радянських Соціалістичних Республік” у справді добровільний міждержавний союз незалежних і рівних республік з дійсно забезпеченим правом виходу з нього.

2) Перетворення „Української Радянської Соціалістичної Республіки” в повністю суверенну національну республіку з забезпеченим правом плебісциту, під міжнародним наглядом, у питанні приналежності до союзу чи виходу з нього.

3) Перетворення форми „влади рад трудящих” у вповні відповідну змістові цих слів радянську владу трудового народу — у формі дійсно демократично вибраних та демократично контрольованих народом рад.

4) Обмеження ролі комуністичної партії виключно до партійно-політичної діяльності в межах демократичної структури рад, а не керування ними, як знаряддям партійної диктатури.

5) Допущення інших, партійних і безпартійних, організацій трудящих до участі в політичному житті країни, зокрема в ролі легальної опозиції до керівної більшості в радах.

6) Повна демократизація наявних форм соціалістичної системи господарства на засадах демократичного соціалізму. Зокрема ж — забезпечення реальної співучасті робітників у керівництві підприємствами удержавленої

промисловости через свої профспілки та ради. Так само — забезпечення реального самоурядування селян в усупільненому сільському господарстві, з відповідною свободою також індивідуального господарювання.

7) Повне дотримання та повне забезпечення чинности засад Загальної Деклярації Прав Людини, проголошеної Об'єднаними Націями. Зокрема ж — недопущення поліційної сваволі й терору.

8) Забезпечення державного становища української мови й культури в Україні та відповідальність уряду Української республіки за захист мовно-культурних і національно-побутових інтересів людей української національності поза Україною.

9) Забезпечення повної свободи духово-культурного життя та творчости, а також релігійного життя, зокрема ж — українських церков віровизнань.

10) Вільний обмін інформацією й ідеями з усім зовнішнім світом, а також реальне й безпосереднє представництво закордоном українських національних, культурних та інших інтересів і зв'язків.

4. ВІДНОШЕННЯ УРДП ДО ВНУТРІШНІХ СИЛ ЗМАГАННЯ ЗА ЗМІНИ В УКРАЇНІ СЬОГОДНІ ТА СПІВВІДНОШЕННЯ МІЖ ПРОГРАМОЮ- МІНІМУМ І ПРОГРАМОЮ-МАКСИМУМ У ЗАГАЛЬНОМУ РЕВОЛЮЦІЙНО-ДЕМО- КРАТИЧНОМУ ПРОЦЕСІ

7. Як вияв руху, метою якого є демократична перебудова наявного стану речей в УРСР та в цілому комплексі ССРСР, сучасне змагання внутрішніх політично-активних сил за зміни в межах існуючих там форм суспільного життя відповідає напрямові того революційно-демократичного процесу, що його остаточні цілі вважає за свої УРДП. Але, як організована форма сучасного революційно-демократичного руху на визначених своєю програмою засадах, УРДП ані ідентифікує з собою, ані не репрезентує всі форми вияву сучасного революційно-демократичного процесу в Україні, зокрема ж — ті політично-активні сили, що виступають за зміни в межах існуючих нині в УРСР форм суспільного життя. Натомість, вважаючи це явище за важливий позитивний фактор у розвитку загального революційно-демократичного процесу в сучасній Україні, УРДП, як частина цього ж таки процесу в ідейному розумінні, має одним із своїх конкретних політичних завдань на сучасному

етапі наступне: Сприяти всіма можливими засобами змагання внутрішніх політично-активних сил у межах та з метою демократичної перебудови та в цілому комплексі СРСР в обов'язі конкретних програмових цілей цього змагання.

8. Хоча з погляду остаточних цілей українського революційно-демократичного руху за програмою УРДП конкретні програмові цілі сучасного змагання за демократичну перебудову в межах існуючих форм суспільного життя в УРСР — це лише програма-мінімум, проте УРДП не протиставляє їй свою програму-максимум, а навпаки — включає й мінімальні цілі в свою максимальну програму. Зокрема ж УРДП вважає своїм головним завданням нині розбудову конкретних форм ідейно-політичної співдії з усіма силами внутрішнього революційно-демократичного процесу в Україні та з широкими масами українського народу взагалі — з метою орієнтації їх на максимальні програмові цілі української демократичної революції в розумінні УРДП. Саме для цього УРДП вважає передусім за конечо й особливо потрібну глибоку розбудову революційно-демократичного мислення, як першої підстави революційно-демократичної дії. Тому саме в цій діяльності вбачає УРДП своє найперше практичне завдання нині, коли сприяння розвитку революційно-демократичного процесу в умовах сучасної української політичної дійсності означає передусім **ідейно-творче стимулювання й посилення.**

5. СИНТЕЗА — НАПРЯМ ІДЕЙНО-ТВОРЧОЇ ПРАЦІ УРДП ТА ТРЕТЯ ПОЗИЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО РЕВОЛЮЦІЙНО-ДЕМОКРАТИЧНОГО РУХУ В РОЗПОДІЛІ ІДЕЙНО-ПОЛІТИЧНИХ СИЛ СУЧАСНОСТІ

9. Відповідно до свого загального наставлення на синтезу в творчих шуканнях у царині світогляду й ідеології, УРДП вважає, що саме в напрямі творення синтези має йти нині ідейно-творча праця партії, як передусім осередку розбудови революційно-демократичного мислення для ідейного озброєння української демократичної революції. Синтеза в даному разі означає творче засвоєння й поєднання в одній концепції нової суспільної формації різних ідейно-політичних напрямів і різних елементів суспільних систем, які в боротьбі протилежностей на історичній пробі виявилися позитивними та здатними в своїй сполучці творити якісно нову єдність на новому ступні розвитку суспільного життя. В цьому розумінні українська революційно-демократична концепція влади трудового народу — це явище синтези за самою своєю суттю. Бо виникає це явище як нова, **третя** в відношенні до капіталізму й комунізму, концепція суспільної формації на базі саме творчого засвоєння й поєднання в ній історично випробуваних позитивів та відки-

ження негативів двох основних протилежностей суспільного життя в сучасному світі.

В цьому розумінні сучасний український революційно-демократичний рух, як ідейно-політична сила творчих шукань у напрямі синтези, в загальному розподілі сучасних ідейно-політичних сил, основні протилежності яких визначаються тепер умовними поняттями „капіталізм” і „комунізм”, займає позицію **третьої сили**, що є також умовним окресленням взагалі середніх, між крайніми протилежностями ,політичних сил. Відповідно до цього й УРДП визначає свою позицію в ідейно-політичній боротьбі різних сил, а зокрема — в українському політичному житті, як позицію саме третьої сили. Тобто — це позиція третьої сили в відношенні до тих сил, які так чи інакше ідентифікують свої позиції з позиціями однієї з двох основних протилежностей умовного поділу сучасного політичного світу взагалі.

10. Окреслюючи сучасний український революційно-демократичний рух умовно-узагальнено як третю силу, в розумінні саме втілення й носія ідеї синтези, УРДП також окреслює й той головний напрям, який обирає вона для конкретної реалізації ідеї синтези в площині розв'язки соціально-економічної проблематики сучасного суспільства в Україні, як напрям **третього шляху**. Третій шлях у цьому розумінні — це власне шлях між тими двома основними досі шляхами протилежностей, що їх умовно узагальнюють як „капіталістичний” та „соціалістичний” (але не комуністичний!) шляхи. Цей третій шлях у даному разі означає саме синтетичне поєднання в одній

соціально-економічній системі стверджених досвідом позитивів обох — „капіталістичної” й „соціалістичної” систем (виключаючи „комуністичну”, як реально неіснуючу). Тобто — ідеться про сполучення й узгодження, взаємно урівноважених у відповідному співвідношенні, позитивних елементів вільної приватної власності й приватної ініціативи з таксамо позитивними елементами суспільної й державної власності та їх контролю. При цьому вирішальним фактором у розумінні третього шляху за революційно-демократичною концепцією УРДП є передусім сполучення політичної й економічної демократії на базі трудового принципу як власності так і влади — в синтетичній формі трудової демократії.

11. Реалізація синтези третім шляхом в умовах сучасної підсоветської дійсності в УРСР вимагає **революційної зміни** цієї дійсності через радикальну та універсальну демократичну перебудову всього підсоветського комплексу СССР. Це ж означає **демократичну революцію**, що за своїм історичним характером має бути завершенням у синтезі двох, протилежних у своїх крайностях, історичних етапів одного революційного процесу, який у країнах теперішнього СРСР розпочався понад півсторіччя тому. Цей процес, розпочавшись як загальна демократична революція так званого „буржуазного” типу, що в Україні зокрема мала національний характер, був заперечений потім так званою „пролетарською” революцією з використанням демократії для цілей диктатури компартії, а далі перетворився в тривалу боротьбу цих протилежностей однієї рево-

люції, ускладненої зокрема в Україні національною проблемою. В такому розумінні українська демократична революція трудового народу, що нині розвивається на ґрунті сучасної підсоветської дійсності в Україні — це, в своїй перспективі, революція третього етапу історичного розвитку ще не закінченого революційного процесу. І цей третій етап, як етап завершальної в цьому процесі синтези — це також, в умовно-узагальненому значенні, **третя революція.**

6. ГОЛОВНІ ОРІЄНТАЦІЙНІ НАСТАНОВИ ПОТОЧНО-ПОЛІТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УРДП НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

12. Головні ідеї й цілі демократичної революції, що стоїть тепер на історичному порядку денному в Україні та в загальному комплексі ССРСР, становлять собою зміст програми-максимум УРДП. Але поточні політичні й стратегічно-тактичні проблеми цієї революції в процесі її розвитку сьогодні — це зміст поточно-політичної діяльності УРДП. Щождо цього, то на теперішньому етапі УРДП визначає для себе такі головніші орієнтаційні настанови:

1) Революція — це не мета, а тільки засіб для досягнення мети. В сучасній політичній си-

туації України — це єдиний вибір, що його має український народ у змаганні за своє всебічне, національне й соціальне визволення, що є метою. І немає інших сил, від яких залежить досягнення цієї мети, крім власних сил народу, що можуть діяти тільки шляхом відповідного до наявних умов **внутрішнього** революційного спротиву. Тому орієнтація на **власні сили** та на **внутрішній спротив** у відповідних до наявних умов формах — це нині єдино реальна політична орієнтація УРДП.

2) Революція — це не одноразовий акт, а тривалий процес, що охоплює значний історичний період. Цей процес включає в себе різні форми й фази змагання за революційні цілі, в тому й шляхом форсування мирної еволюції в межах мінімальної програми змін на даному етапі. Тому, маючи постійно на увазі максимальні цілі революції за своєю програмою, УРДП не виключає також різні форми політичної праці для сприяння факторам еволюції. А це значить, що треба відповідно враховувати реальне співвідношення мінімальних і максимальних цілей революційного процесу в кожному змінних конкретних обставинах української політичної дійсності.

3) Революція в Україні за умов сучасної політичної дійсності реально можлива, як успішна революція, тільки в межах загальної революції в масштабах усього комплексу ССРСР, включно з Росією, головним силовим фактором у цьому комплексі. Тому **реальна** укра-

їнська **революційна** політика нині вимагає не тільки тісного пов'язання завдань української революції з цілістю завдань загальної революційного процесу в ССРСР, але й ініціативно-провідної ролі українського чинника в цьому загальному процесі. Зокрема ж, оскільки в цьому процесі важливу роль відіграє російський революційний чинник, це вимагає не лише українського протиставлення йому, але й творчого змагання з ним, а також — відповідних форм співпраці з ним з боку українського революційного чинника. Тому УРДП вважає за одне з першорядних своїх завдань у своїй реальній революційній політиці нині творення не тільки спільного революційно-демократичного фронту народів ССРСР, включно з російським народом, але й творення міжнаціонального союзу революційно-демократичних сил цих народів. А цей союз можливий лише на міцній ідейно-політичній базі взаємно узгодженої концепції **революційно-демократичної перебудови ССРСР**, відповідно до ідейно-політичного змісту українського революційно-демократичного руху.

4) Реальні підстави для спільної всім народам ССРСР концепції революційно-демократичної перебудови ССРСР дають головні **формальні** засади побудови самого ССРСР, як нібито добровільного союзу справді рівних і суверенних республік. Ставлячи своєю спільною метою ліквідацію диктатури комуністичної партії та нею встановленої системи централістичної влади під прикриттям фіктивної форми

„влади рад”, революційно-демократичні сили народів ССРСР можуть, однак, взяти за вихідну базу для розв'язання національно-політичних проблем усього комплексу ССРСР саму форму союзу республік. А це означає негайне визнання взаємно революційно-демократичними рухами народів цих республік їхньої суверенності в наявних нині кордонах республік, а також — взаємне визнання права кожного з цих народів самим вирішувати (зокрема — шляхом негайного плебісциту) питання про затримання чи скасування союзного взаємобов'язання, як також питання про форму ладу в республіці. Така концепція, що виходить із реального стану речей, як **старту до зміни** цього стану — це в сучасній конкретній дійсності найбільш реалістична та формально-й морально-політично найбільш відповідна для узгодження спільних, а зокрема — **протиперіалістичних і протишовіністичних**, інтересів усіх народів ССРСР, включно з російським. Тому, не виключаючи інших можливостей, УРДП вважає цю концепцію тепер за вихідну для своєї праці в ділянці міжнародних взаємин у масштабі ССРСР та формування міжнародного революційно-демократичного руху народів ССРСР.

5) Підставовим елементом концепції революційно-демократичної перебудови ССРСР з вихідної бази формального союзу формально суверенних республік є та сама суперечність між формою й змістом, що в ній полягає й головне джерело потенційно-революційного

конфлікту в ССРСР взагалі. Саме тому цей елемент являє собою також важливий елемент стратегії й тактики демократичної революції в Україні. А в зв'язку з цим і **формальна державність УРСР має не тільки формальне, але й суттєве політичне значення для боротьби за справжню державну суверенність України.** Самозрозуміло, першим завданням УРДП є всіляко **викривати невідповідність фактичного становища України до її формального стану в формі УРСР** — як у комплексі ССРСР, так і зокрема в міжнародно-політичній системі Об'єднаних Націй. Та разом з цим УРДП вважає, що в реально-політичній діяльності треба виходити з державницької позиції **визнання факту існування формальної державності УРСР і змагання за перетворення формальної державності в фактичну.**

6) Зasadничо важливим та найбільш суттєвим елементом державницької позиції УРДП є підставовий для неї історично-правний аргумент справжньої державної суверенності України в формі створеної в революції Української Народної Республіки (УНР). Саме її існування посередньо стало джерелом постановки також і УРСР, як протиставлення національній та демократичній державності УНР „українсько-радянської” державної форми без національно-державного змісту. Тому, відповідно до свого розуміння сучасного революційно-демократичного процесу, як незавершеного ще процесу української демократичної революції, **УРДП вважає живою й нині ідею УНР,**

як здійснення в революції власної демократичної державності народу України. І тому також у своє розуміння конкретного змісту сучасного змагання за перетворення формальної державності в фактичну УРДП вкладає також ідею **революційно-демократичного перетворення УРСР у НОВУ УНР.** Це може бути УНР і за назвою, але головне — це має бути **УНР за суттю її демократичної форми й національного та демократичного змісту** — в їх єдності та відповідності до сучасних реальних потреб і вимог українського трудового народу.

7) Ставлячи перед сучасним українським революційно-демократичним рухом великі історичні, національно-державницькі та революційні завдання, що включають у себе також і завдання щодо революційно-демократичної перебудови всього комплексу ССРСР, УРДП свідомо того, що ці завдання виходять за межі спроможностей не тільки однієї партії, але й усіх тих сил, що є чи можуть бути під впливом однієї партії. Ці завдання можливі до виконання тільки всією цілістю українського народу разом з його союзниками, а це вимагає **мобілізації всіх українських національно-політично активних сил,** що їх репрезентують різні ідейно-політичні течії партійного й безпартійного характеру. Тому УРДП вважає за одну з найважливіших передумов для виконання цих завдань **створення спільного фронту українських національно-політичних сил** — на єдиній національно-державницькій базі та з

єдиним, на цій базі опертим, політично-керівним центром.

8) Спільний фронт усіх українських ідейно-політичних сил на єдиній національно-державницькій базі розуміє УРДП також як передусім демократичний фронт. Але цей демократичний фронт слід розуміти не як єдність усіх в ідеологічному розумінні демократії, а в ширшому політично - структуральному значенні. Тобто — це означає передусім **рівнорядне партнерство ідеологічно відмінних та навіть і протилежних політичних середовищ, — які визнають державно-устроєві принципи демократії і на цих принципах основують свій ідеал української держави.** Саме за державно-устроєвим зразком того демократичного ідеалу української держави, що є метою сучасної боротьби українського народу за свою свободу, має бути, за концепцією УРДП, побудований, спільно створений усіма партнерами фронту, **єдиний національно-державницький політично-керівний центр — без домінуючої ролі в ньому будь-якого одного партійно-ідеологічного чинника.**

9) Визнаючи за свою засаду орієнтації на власні сили українського народу, як засаду **незалежності української політики,** УРДП вважає цю засаду також головною засадою й спільного фронту всіх українських ідейно-політичних сил і єдиного центру на національно-державницькій базі. Але при цьому УРДП також вважає, що саме виходячи з цієї засади,

можна і треба всіляко розбудовувати **різні** міжнародно-політичні зв'язки та здобувати прихильників і союзників для українських визвольно-революційних та національно-державницьких зусиль серед **різних** кіл у широкому зовнішньому світі. Зокрема ж УРДП вважає, що в цьому відношенні визначальним фактором має бути не ідеологічна близькість, а спільність політичних інтересів у головних на даному етапі справах. Тому, визначаючи своє місце в сучасному розподілі ідейно-політичних сил у світі, як **третє** в відношенні до головних протилежних сил, що їх умовно узагальнюють поняттями „капіталізм” і „комунізм” (чи в ширшому розумінні „соціалізм”), УРДП цим не узалежнює своє відношення до виразників чи носіїв цих протилежностей поза комплексом ССРСР, зокрема ж — у західно-демократичному світі.

10) Відповідно до своєї орієнтації на власні сили та внутрішній революційний спротив, **УРДП відкидає будь-яку ставку на війну.** Зокрема ж УРДП вважає всяку імперіалістичну війну в сучасному світі з метою підкорення інших народів чи їх колоніального грабунку за явище несполучне з інтересами тієї боротьби за ідеали свободи народів і людини, що її, змагаючись за своє всебічне визволення, провадить нині український народ. Одначе, **УРДП стоїть на засаді кінченості визвольної війни народу в будь-яких формах боротьби.** Такою УРДП вважає зокрема визвольну війну України в різних формах боротьби народу проти

тих сил сучасного поневолення України, що є також силами війни в сучасному світі. Бо це означає також боротьбу за мир та вповні відповідає, ідейним засадам тієї перебудови, в інтересах миру, взаємин між народами і людьми в світі, що лежить в основі вихідних засад Об'єднаних Націй та ними проголошеної Загальної Деклярації Прав Людини.